

tekortgeschoten'), 'bepaalde Nederlanders' (Dijxhoorn en Steenberghe zullen wel aan van Buuren en overste Zegers gedacht hebben) waren 'juist met medewerking van de Centrale Dienst' zonder voldoende reden opgesloten ('men achtte dit gebeuren op één lijn staande met . . . de *lettres de cachet* van vóór de Franse revolutie') en de gehele toestand was 'absoluut onhoudbaar'; deze 'grieven' overbrengend voegde Gerbrandy als zijn eigen oordeel toe dat de situatie die ontstaan was, wel onmiddellijk verbeterd moest worden, maar dat toch 'in veel opzichten de verwijten te gemakkelijk (waren) gemaakt.'

Van 't Sant verscheen op 29 november, negen dagen na van Buurens vrijlating, in de ministerraad (Dijxhoorn vroeg prompt waarom niet ook overste Zegers al vrijgelaten was), erkende dat hij inderdaad nog geen volledig overzicht van alle interneringsgevallen bezat, maar wees er op dat al vijftig geïnterneerden vrijgelaten en een kleine honderd gevallen in behandeling waren. Het eerste overzicht dat Justitie van het Engelse *Home Office* ontving (Gerbrandy had voor de zaak Churchills persoonlijke aandacht gevraagd), kwam pas eind december binnen, maakte melding van precies honderd Nederlanders die toen geïnterneerd waren – en was onvolledig, want alleen al in één kamp dat van Boeyen begin februari '41 bezocht, trof deze meer dan negentig Nederlanders aan. Er waren toen vermoedelijk in totaal tussen de twee- en driehonderd Nederlanders geïnterneerd; de meesten hunner zijn in '41 vrijgelaten, ca. zestig 'zware gevallen' werden op het *Isle of Man* vastgezet, en ernstige klachten zijn ons uit later tijd onbekend.¹

Reden tot het uitoefenen van pressie hadden Dijxhoorn en Steenberghe in de herfst van '40 dus bepaald wèl, maar wij menen dat zij in de nood-situatie waarin Engeland zich bevond, van meer begrip voor van Buurens internering hadden kunnen getuigen, dat Dijxhoorn zich op losse gronden voor de vrijlating van overste Zegers ingezet heeft, en dat hij en Steenberghe onvoldoende oog hebben gehad voor de moeilijkheden waarmee *MI-5*, en dus ook van 't Sants *CID*, te kampen had.

Eind december, nadat weer 'een lange discussie over de Nederlandse geïnterneerden' in de ministerraad plaatsgevonden had, noteerde van den Tempel onder verwijzing naar van Buuren en Zegers in zijn dagboek: 'Sommige ministers interesseren zich zeer voor deze heren. Zij werden tenslotte wat al te zeer voorgesteld als martelaars, wat mij bij interruptie

¹ Toen de *CID* begin '42 opgeheven werd, werd het veiligheidswerk aan de Politiebuitendienst van Justitie opgedragen en de zorg voor de geïnterneerden werd in juni '42 volledig door van Boeyen overgenomen.